

УВАГА

ПРИХОВАНА ЗАГРОЗА - СЕРЕДЗЕМНОМОРСЬКА ПЛОДОВА МУХА (*Ceratitis capitata* Wied)

Середземноморська плодова муха (*Ceratitis capitata* Wied) - небезпечний карантинний об'єкт, який пошкоджує понад 260 видів фруктів (плоди апельсина, лимона, грейпфрута, абрикоса, персика, черешні, граната, яблука), а також овочі, квіти та горіхи.

Батьківщиною середземноморської плодової мухи є Марокко, але вона значно поширена у всіх країнах Середземномор'я, де вирощують цитрусові культури. Її неодноразово завозили до Одеської області та АР Крим з Туреччини, Сирії та Єгипту. В Австрії цей шкідник з'явився у 1954

році, а вже у 1956 році в садах, на околицях Відня муха пошкодила 90-100 % плодів. На півдні Німеччини втрати абрикос від середземноморської плодової мухи досягли 80 %, персиків – 100 %. Останнім часом муха поширилася також у Південній та Північній Америці. Збитки від цього виду, завезеного в Каліфорнію в 1980–90-х роках, оцінюються в

сотні мільйонів доларів США щорічно. В Україні муху виявлено восени 1964 року у Севастополі, де вона пошкодила 100 % персиків і 40-70 % груш (вогнище ліквідоване). На сьогодні виявлено нове вогнище в м. Іллічівськ Одеської області на площі 9,9 га.

Самки відкладають від 1 до 20 яєць під шкірку дозріваючих плодів, проколюючи їх яйцекладом.

Личинки, які відродились з яєць, через 1-2 дні проникають в м'якоть плоду. Живляться вони на протязі 2-3 тижнів. При цьому пошкоджені плоди передчасно дозрівають і опадають. Личинки виходять з плодів, які опали і майже зовсім розклались, заглиблюються в ґрунт (до 5-7 см) і заляльковуються. Вони мають здатність стрибати.

Імаго середземноморської плодової мухи за розмірами дещо менше ніж звичайна домашня муха (4,5 мм). Будова та колір тіла в неї специфічні. Голова — сірувато-біла, з темною смугою на хоботку. Очі в мухи вишнево-червоні, у живої — із зеленкуватим блиском.

Яйце загострене з обох кінців, кремово-біле.

Личинка напівпрозора, білувато-жовта або рожева, безнога, конусоподібна, 7-10 мм завдовжки, складається з 12-ти сегментів.

Ушкоджені плоди зовні не відрізняються від здорових, при натисканні вони продавлюються. Розрізавши такі плоди, всередині можна виявити білувато-кремових личинок мухи. На апельсинах, яблві, яблуках пошкодженні місця тверднуть і темнішають; частіше ушкоджені місця виявляються з нижнього боку висячих плодів. Влітку найчастіше пошкоджуються апельсини, абрикоси, персики та інші плоди, які мають жовто-помаранчеве забарвлення. В плодів, що мають високий вміст цукру пошкодження супроводжуються витіканням солодкого соку, який склеює сусідні плоди.

Тривалість розвитку середземноморської плодової мухи залежить від температури та вологості навколишнього середовища, а також від харчового субстрату. Поріг її розвитку становить 2,5 °С, а потрібна для розвитку оптимальна температура повітря дорівнює 25 °С. У країнах, де муха розвивається протягом усього року і дає 15-16 генерацій, плодівництво занепадає. У субтропічних зонах вона знищує до 50 % врожаю.

Основним джерелом розповсюдження мухи є заселена шкідником рослинна продукція. Дорослі комахи з допомогою вітру

можуть пасивно переноситись на значні відстані (до 20 км). При міжнародній торгівлі шкідник розповсюджується з плодами та садивним матеріалом рослин – живителів.

Середземноморська плодова муха може, за наявності відповідних кліматичних умов, акліматизуватися в південних регіонах країни. Вантажі плодів з заражених зон країн розповсюдження шкідника підлягають інспектуванню в місцях розвантаження і розмитнення.

При виявленні середземноморської плодової мухи в живому стані необхідно провести знезараження. В 3-км зоні пунктів ввезення імпортованих вантажів проводяться щорічні обстеження з використанням феромонних пасток.

**У разі виявлення
середземноморської плодової мухи
просимо звернутися
в Державну інспекцію з карантину рослин
по Тернопільській області
за адресою: м. Тернопіль, вул. Лук'яновича,
3а, тел. (0352) 22-36-27,
e-mail: karantin.ternopil@gmail.com**

